

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2017

Utsikt över Edsviken från Falkberget Foto: Linnéa Johansson

2018-02-02

Verksamheten 2017

Berättelsen avser aktuella moment för år 2017 i 2017-2018 års verksamhetsplan.

Kommentarer/utfall av respektive planerat moment framgår i sammanställningen nedan. Notera att alla rubriker från verksamhetsplanen inte finns med nedan utan endast de som rör år 2017.

1. Miljöövervakning

1.1 Miljöövervakning enligt kontrollprogram (MKP)

Budget: Ca 162 000:- / **Utfall:** 163 991:-

Syfte: Miljöövervakningsprogrammets syften är att översiktligt övervaka miljötillståndet i Edsviken, utgöra underlag för åtgärder i avrinningsområdet samt att på lång sikt följa upp effekter av genomförda åtgärder.

- 1.1.1** Det femåriga miljöövervakningsprogrammet som upphandlats under år 2014 fortlöper genom option för avtalsförlängning. Resultat rapporteras till datavärd och i årlig rapport och en utvärdering görs.

Utfall: Edsviken Vattensamverkan förlängde avtalet med Calluna för att utföra miljöövervakningen under år 2017. Resultat har rapporterats löpande. 2017 års rapport redovisas på 2018 års första styrgruppsmöte (februari). Miljökontrollprogrammet har fortlöpt utan större avvikelser. Konsulten har missat ett siktdjup (Landsnora i juli) och en temperaturmätning (Svalkan i februari).

- 1.1.2** Resultaten från miljöövervakningen presenteras på årets första styrgruppsmöte och rapporter läggs ut på Edsviken Vattensamverkans hemsida.

Utfall: 2017 års rapport redovisas på 2018 års första styrgruppsmöte i februari. Rapporten läggs upp på hemsidan (www.edsviken.se).

- 1.1.3** Miljökontrollprogrammet utökas till att minst omfatta åren 2019-2020, inför höstens upphandling av ny konsult inför år 2018.

Utfall: Under 2017 togs ett kontrollprogram för åren 2018-2021 fram.

- 1.1.4** Upphandling av ny konsult.

Utfall: Under november-januari upphandlades ny utförande konsult för åren 2018-2019 med möjlig förlängning 1+1 år. Uppdraget tilldelades Calluna AB, som utfört övervakningen i Edsviken sedan 2013.

1.2 Miljöövervakning enligt kontrollprogram

Budget: Ca 220 000:- / **Utfall:** 213 152:-

Syfte: En satsning på miljögiftsundersökningar i sediment görs för att kunna statusklassa Edsviken utifrån kemisk status, för att erhålla underlag för åtgärdsplanering i avrinningsområdet samt för att på lång sikt kunna följa upp effekter av genomförda åtgärder.

1.2.1 Ett miljökontrollprogram för miljögiftsundersökningar tas fram och upphandlas under året inför undersökningarna som skall äga rum under 2018 och 2019.

Utfall: Ett miljökontrollprogram för screening av miljögifter i sediment och vatten i Edsviken togs fram under våren 2017. Undersökningarna tidigarelades då vi behöver informationen till framtagandet av det lokala åtgärdsprogrammet för Edsviken som påbörjades under år 2017.

1.2.2 Upphandling av konsult.

Utfall: Under hösten upphandlades utförande konsult. Ekoz AB tilldelades uppdraget.

1.2.3 Provtagning genomförs av upphandlad konsult. Resultat rapporteras till datavärd och en utvärdering görs.

Utfall: Provtagning skedde under sen höst och en granskningsversion av rapporten skickades till arbetsgruppen innan årsskiftet. Under januari 2018 levererades slutrapporten och resultaten skickas i februari till länsstyrelsen och till datavärd.

2. Aktiviteter

2.1 Underlätta åtgärdsplanering

Budget: 15 000 kr / Utfall: 0:-

Syfte: För att förbättra möjligheterna att rätt åtgärder görs samt för att motivera åtgärder behövs verktyg som underlättar åtgärdsplaneringen.

2.1.1 Publicera uppdaterat webbverktyg om föroreningsbelastning. En informationsinsats genomförs i de ingående kommunernas organisationer i samband med publiceringen.

Utfall: Under tidig höst 2017 skickades en mall från samordnaren till tjänstemännen i de respektive kommunerna gällande informationsspridning om att belastningskartorna finns och hur man kan använda dem. Respektive kommun gjorde sedan riktade utskick till de man ansåg berörs.

2.1.2 Uppföljning av webverktygets användbarhet görs under 2017.

Utfall: Hösten 2017 utfördes en riktad enkätuppföljning (till de som fått det första informationsmailet). Resultatet presenterades på styrgruppens möte i december 2017.

2.2 Information och samverkan

Budget: 25 000:- / *Utfall:* 19 490:-

Syfte: Syftet med information och samverkan är att sprida kunskap om arbetet inom vattensamverkan och att samverka inom och utanför samverkansgruppen.

- 2.2.1** Om det är praktiskt och ekonomiskt möjligt ska Edsviken Vattensamverkan synas i minst ett offentligt sammanhang per år. Lämpliga aktiviteter: isaktivitet (provtagning) under skridskosäsong, deltagande i Hamnens dag (Danderyd), deltagande i Järfälla kommuns vattendag (Järfälla) eller Edsvikens dag. Under 2017 hålls "Hamnens dag" den 20 maj kl. 12-16. I samband med arrangemang görs informationsinsats om detta.

Utfall: Edsviken Vattensamverkan medverkade vid Hamnens dag i Danderyd den 20 maj 2017.

- 2.2.2** Information genom att bjuda in extern sakkunnig till styrgruppen om uppföljning av effekter utifrån Weserdomen.

Utfall: På styrgruppens septembermöte 2017 presenterade Johannes Knulst hur Länsstyrelsen i Stockholm ser på Weserdomens effekter i Sverige.

- 2.2.3** Uppdatera Edsviken Vattensamverkans hemsida. Här ingår även domänavgift.

Utfall: Hemsidan har uppdaterats löpande under året och domänavgifter har betalats. Under 2017 gjordes även en konsultinsats för att uppdatera hemsidan utifrån googles nya riktlinjer (Redigering av CMSer och URLer från " _ " till " -").

3. Administration

Budget: 120 000:- / *Utfall:* 115 240:-

- 3.1** I samordnarens administrativa arbete ingår ett antal uppgifter så som beredning av ärenden till styrgruppen, samordning av arbetsgruppens arbete samt administration kring mötena. Ekonomiskt arbete omfattar hantering av budget, fakturering, hantering av ansökningar och redovisningar av finansiella bidrag. Ansvar för information, kommunikation och dialog med till exempel centrala och regionala vattenmyndigheter och vattenvårdsförbund och andra kommunala vattenorganisationer i länet och distriktet, universitet och högskolor ingår också.

Utfall: Under år 2017 har det hållits tre styrgruppsmöten och ett antal arbetsmöten.

Under året har samordnaren, med stöd av arbetsgruppen (och i vissa fall styrgruppen):

- reviderat förslag på en ny budget för år 2018.*
- reviderat förslag på en verksamhetsplan för år 2018.*
- tagit fram ett nytt miljökontrollprogram för åren 2018-2021.*
- tagit fram ett kontrollprogram för miljögiftsundersökningar 2017.*
- planerat och genomfört Edsviken Vattensamverkans medverkan vid hamnens dag 2017.*
- genomfört upphandlingar inom framtagandet av ett lokalt åtgärdsprogram för Edsviken (Miljögiftsundersökningar, bottenundersökningar, LÅP-konsult (ej färdig men initierad).*
- genomfört upphandlingen av utförare av ordinarie MKP för åren 2018-2019 (med möjlig förlängning 1+1 år).*

Under året har samordnaren även:

- hanterat all mötesadministration.*
- samordnat kontakter (mellan kommunerna och länsstyrelsen) och avtalsskrivande gällande framtagande av ett lokalt åtgärdsprogram för Edsviken.*
- haft löpande kontakt med Länsstyrelsen i Stockholm för Edsviken Vattensamverkans räkning.*
- skött ekonomin och redovisat föregående års räkenskap på årets första styrgruppsmöte.*
- sammanställt verksamhetsberättelse för föregående år.*
- svarat på allmänhetens frågor som inkommit till Edsviken Vattensamverkan.*
- svarat på förfrågningar från sakägare och lokaltidningar samt publicerat text på hemsidan gällande Edsviken Vattensamverkans ställningstagande till Citylink projektet.*
- utarbetat ett förslag på remissvar på inkommen remiss från vattenmyndigheten.*

Kommunernas rapporterade projekt under 2017

Nedan anges medlemskommunernas rapporterade pågående arbeten under år 2017:

Danderyd

- En naturdag för barn arrangerades i Danderyd den 8 april. Information gavs om Edsvikens vattensamverkan.
- Danderyds kommun har anställt en ny VA-ingenjör, Carina Asp.
- Restaurering av en damm vid en ridskola vid Ösbysjön.
- Bevakning av Svenska kraftnäts projekt City Link
- Danderyd har internt börjat titta på Norra Östersjöns åtgärdsprogram.
- Planerar för ett vattenmöte den 15e februari 2018.
- Har satt ut risvasar i Borgenviken.
- Inventering av miljögifter vid båtklubbar bl.a. TBT. Vid Stocksunds båtklubb har de höjt båtklubbens båtplatsavgift för att inkludera kostnader för båtvtvätt.
- Startat arbetsgrupp gällande mikroplast, stort fokus på problematiken runt konstgräsplaner.

Sollentuna

- Arbetet med projekterad skärmbassäng i Edsviken fortsätter. Under 2017 har man hållit ett samråd om skärmbassängen och efter det har man arbetat på en ansökan till Mark- och Miljödomstolen. Parallellt har man slutit ett nyttjandeavtal mellan kommunen och SEOM och man ser över hur man kan lösa frågan om bryggplatsrätten som påverkas.
- LIFE-projekt startat i början av året och fortlöper fram till 2024. Sollentuna ska inom ramen för projektet ta fram en vattenplan samt medverka i arbetet med fällning av Norrvikens sediment.
- Håller på att ta fram en ny översiktsplan.
- SEOM ser över eventuella felkopplingar i VA systemet.
- SEOM arbetar på att tömma Centrumtunneln. En stor dagvattentunnel som leder ner dagvatten från Sollentunas centrala delar till Edsviken.
- Ett planprogram för kvarteret Stinsen (Södra Häggvik) håller på att tas fram. Det finns stora möjligheter till förbättrad dagvattenhantering.
- Miljö- och hälsoskyddskontoret har haft ett möte med alla båtklubbar. Målet är att sanera alla båtar med TBT-rester på skroven. Koppar och zink hanteras därefter. I december 2017 skall redovisning ha skett från båtklubbar gällande färger som använts under året samt antal båtar med eventuell TBT-färg på skrovet. Mätningar av TBT skall ha genomförts av båtklubbarna, med hjälp av konsult, senast 1 mars 2018. Miljö- och hälsoskydds enheterna i Sollentuna och Danderyd har haft möten om båtbottnfärgsarbetet.

Solna

- Solna har en ny medarbetare, Linda Svensson som ska börja med att färdigställa dagvattenstrategin.
- Solna har svarat på en remiss om den nya cykelvägen över Edsviken vid Stocksundet.
- Ny dagvattenstrategi är antagen.
- Solna har uppmärksammat att ett kyltorn för dataservrar släpper ifrån sig stora mängder zink.

- Igelbäckens fiskvandringssväg fungerar inte för fisk. Den skall åtgärdas och ett förslag från sportfiskarna kommer att presenteras för statens fastighetsverk.
- Tillsyn vid båtclubbarna pågår och kommer fortsätta under år 2018, framförallt gällande TBT.
- Arbetar med mikroplaster. Praktikant kommer till Solna kommun och skall inventera och sammanställa information gällande mikroplaster från lekplatser, konstgräsplaner m.fl.

Sundbyberg

- En dagvattenplan håller på att tas fram.
- Arbeta med en ny översiktsplan har pågått under året och varit ute på utställning. Inom ÖP lyfts även vattenfrågan. ÖP beräknas vara klar under år 2018.
- Jobbar med Ursviks västra delar. En dagvattendamm planeras.
- Sundbyberg har antagit en ny VA-policy och dagvattenpolicy.
- En klimatanpassningsplan ska tas fram.

Järfälla

- Järfälla har arbetat med att få till ett naturreservat kring Igelbäcken samt med att fastslå ett kontrollprogram för Igelbäcken.
- Utredningsarbete inför vattenplanen som skall tas fram under år 2018. Arbetar även med översvämningsskartering, föroreningsbelastning m.fl. Har tidigare haft problem med kraftiga översvämningar som nu skall försöka hanteras.
- Arbetar med mikroplaster och uppmanar till samarbete inom Edsvikens vattensamverkan.

Stockholm

- De samarbetar med miljöförvaltningen angående lokala åtgärdsprogram för Stockholms vatten som är under framtagande. Åtgärder som planeras är t.ex. aluminiumfällning i Brunnsviken. De lokala åtgärdsprogrammen har blivit lite förskjutna i tid.
- Länshållningsvatten har varit en stor fråga, och ett arbete har inletts med att få en gemensam syn mellan olika aktörer gällande riktvärden.
- Förbifart Stockholm börjar närma sig anläggningsskedet. Stockholms vatten & avfall ställer krav på vattnet som de ska ta hand om. Man vill skapa samsyn mellan de berörda kommunerna om hur dagvatten skall hanteras.
- En dagvattenstrategi har tagits fram och börjat implementeras. Diskussioner har pågått gällande vilka riktlinjer som ska gälla för de projekt som påbörjades innan dagvattenstrategin antogs. Man har beslutat att en fördröjning av dagvattnet skall tillämpas i detaljplaner. Det är en väg för att slippa hantera halter. En dagvattenhemsida har lanserats; www.svoa.se/dagvatten.
- Projekt med att driva tunnel från Henriksdal till Bromma har försenats.
- Man planerar för bassängbad på Järvafältet. Avklorering krävs.
- Informerade om att nya miljöpengar har släppts från regeringen.
- Arbetar på att ta fram en strategi för allmän platsmark och offentliga rum kopplat till stadens dagvattenstrategi.
- Det går att söka bidrag från Stockholm stad för borttagning av giftiga och förbjudna båtbottnfärger som behöver blåstras bort från underliggande lager.